

T I D E N S T E G N .

32 årg. Grunnlagt av O.Thommessen | 10.sept.1941 | Nr. 92

VI ER STORE BARN.

Rett som det er hører man folk si og gjøre de mest utrolige ting. Og at der ikke sitter mange flere i fengsel her i landet enn tilfelle er viser at Vår Herre beskytter oss, og at Gestapo ikke er så smart som det selv tror. Men tallet på de fengslede er stort nok, det nærmer sig vel 3000 nu. Og vi kan alle hindre dets vekst ved å tie stille med det vi vet og hører. Si f.eks. ikke at "jog har fått TIDENS TEGN" eller "ALT FOR NORGE" eller "NORGE IDAG" eller "NORSK FRONT" eller "FOLKEVILJEN" eller "FRI FAGBEVEGELSE". Les dem, send dem videre og fortel hvad der står i dem. Men ti stille med navner og lignende. Der kan stå en provokatør i nærheten og så kan vi få en hånd på skulderen med spørsmål om et eller annet. Og så kan vi bli arrestert og hvem-av-oss tør på forhånd si at "jog skal nok holde munn". Det vet ingen av oss. Tortur og psykisk press kan bryte ned motet i dens sterkeste. -

KIRKEKLOKKENE VÅRE.

Kling no klokka,
ring og lokka,
ring og lokka fra tusen tårn.
Tona om frelsa,
kalla og helsa
kalla og helsa med fred Guds barn.
Kling no klokka,
ring og lokka
ring og lokka fra tusen tårn.

Elias Blix.

SVENSKENE OG VI.

Forleden dag inneholdt den ufri norske pressen en notis om at svenskene efter tysk anmodning hadde trukket tilbake alle sine konsulater i Norge unntagen det i Oslo. Vi forstår og skal ikke blande oss op i slike indre svenske ting som at Sverige tillater tyske troppetransporter over svensk jord, for det angår strengt tatt ikke oss. - Men var det egentlig nødvendig å gå med på det tyske krav vedrørende konsulatene som utelukkende har til hensikt å knokke oss nasjonalt???

Vi nevner dette uten bitterhet, det er bare en opinionsytring. Og slike bagateller skal ikke få oss til å glemme det brodersind det svenske folket har vist oss ved de store gaver vi har mottatt og som hadde vært større hvis ikke tyskerne dels hadde forbudt oss å ta mot dem og dels hadde tatt dem selv. Men mere enn disse gavene glæder den holdning store kretse av det intellektuelle Sverige har tatt i vår kamp mot forrederne og despotene. Navne som Torgny Segerstedt og Alf Ahlberg vil lenge bli husket i Norge. Vi er også taknemmelig over den svenske presse som gjennegående gir uttrykk for et ganske annet syn enn de som bestemmer svensk politikk idag.

FLAGGSTENGERNE HAR FOLKEAVSTEMNING.

Om morgenen 2. september inneholdt den ufri norske pressen en meddelelse om at dagen var offentlig flaggdag i anledning av at den dag blev det finske flagg heist på Viborg Slott. Og da Oslos borgere gikk til arbeidet den dag valet splittflagget fra de fleste offentlige og halvoffentlige bygninger. Men ellers var der ikke et flagg å se. De tomme flaggstenger i Karl Johansgate virket dobbelt nakne. På rådhuset var der også heist et norsk flagg i dagens anledning, men det blev fjernet ut på dagen efter tysk ordre. - Hver eneste nordmann føler i disse dage for Finland og vi beklager at det av tyskerne er blitt tvunget inn i krigen og vi vil glæde oss om finnene ved fredsslutningen får igjen de landskaper de måtte avstå etter den forrige krig med Russland. De nakne norske flaggstengerne på den dag da Finlands flag blev heist på Viborg slott, var derfor ingen anti-finsk demonstrasjon. De var bare en taus folkeavstemning mot NS og tyskerne.

SMÅNYTT FRA MANGE KANTER.

LONDON: Shakespære's festligheterne i Stratford-on-Avon har gått sin gang i år som tidligere. Besøket har vært stort og man har ikke vært generert av bombing. - Årets kunst-begivenhet har vært en utstilling i National Gallery av Whistler.

HELSINGBORG: Man regner at der ved utgangen av august hadde faldt 35 000 finner av de 350 000 som er under våben. Der er 80 000 tyskere i Finland. Av disse var der samtidig faldt 11 000.

TRONDHEIM: Fylkesmann Prytz har sammen med Gestapo og lokale-NS-folk forsøkt å intriguere bort lederen av en landskjent bedrift. Han hadde fått departementet i Oslo med på saken men de tyske myndigheter som hadde den avgjørende innflydelse avsto å ansette fylkesmannens protesje med begrunnelsen: Vi vil ikke ha noe med den fyllebotten å gjøre. -

LONDON: De nyste bombene R.A.F. har fått har en sprengladning som er 10 gange så sterk som bomber av en tilsvarende størrelse hadde for kort tid siden.

HELSINGBORG: Den engelske konsul her, Curt Westreyr, har fra en engelsk kvinne Annie Wilkiens mottatt et brev hvori hun ber ham overbringe byen sin varmeste takk for den pene måten hvorpå man vermer om sønnens grav. Han forulykket ved den svenske kyst med sitt fly og blev begravet i Helsingborg og moren fikk av konsul Westreyr sendende et fotografi av graven.

LONDON: Utlendinger som kommer hit er naturligvis bedrøvet over å se at så mange kjente og kjære steder er skadet av bombing. Men samtidig glæder de sig over at byens beplantningsvesen sørger for at parkene er i orden. Og blomsterfloret i St. James Park har aldrig vært rikere enn i denne sommer.

SANDVIKA: Idrettsklubben GRANE, Sandvika som NS nu har "tatt hånd om" hadde 300 medlemmer. På grunn av NS-inngripen er der nu bare 2 medlemmer igjen; begge sønner av nazi-ordføreren i Barum, Jahr. Klubbens mange pokaler og premier blev tatt av NS.

STABEKK: Også Stabekk Idrettsforening er blitt tatt under NS-beskyttelse og foreningens pokaler og premier er tatt av NS.

OSLO ER FORELØBIG UTEN NATIONALTHEATRET.

De forestillingene på hovedsenen i Oslo begynte efter ferien blev Lasse Segelcke og Tore Segelcke og Lillemor von Hanno som optrådte i "TRE PAR" og som står på senen da teppet går op, hyldet demonstrativt av et fulltallig publikum og det samme gjentok sig i de få dage av august da vi ennå hadde vårt Nationaltheater i Oslo. Nu er det helt i henderne på tyskerne og NS. - De ti dagene da skuespillerne ennå spilte på sine gamle kontrakter var forøvrig de mest pinefulle de har hatt under konflikten. Og vi skal gjengi dens siste faser:

25. august var satt som frist for undertegnelse av de nye kontrakter som gjør skuespillerne til rettsløse slaver. Det haglet over dem med trussler, men de stod på sitt. Verst var det for Nationaltheatrets kunstnere. Dets styre satt i fengsel og teaterchef Normann avsatt. Hvem var det? Skuespillerne erklarte at de ikke ville undertegne noen kontrakter før de fikk vite hvem det var og 26de august blev det innkaldt til møte hvor den mystiske mann på teatret som heter Holtskog blev presentert for skuespillerne og oplyste hvem som skulle bli teatrets nye chef. Rvktet hadde talt sandt, det var som antydnet i vårt

an er ukjent for alle teateriden var elev i noen tid ved

Ravn

tegne, for de mente som garanti for forsvarlig og begæret til å flykte over det verste krypt i hele NS-skuespillerne:

bertegnet 28. august ville ett" - Dette blev gitt som bakog oplyste videre at der namittsprengninger og andre tyskerne i forbindelse med enhver anledning til å nåtagelsestilstand. Standrett spillerne hvis kontraktene or denne trussel fanit skue-

ftig innsats i vår kamp. ne gang har de måttet trekke oppmerksom på at der forestår

g i nyordningens tegn åpnet al vare i fem uker. I den tid EN TID MÅ TEATRET STÅ TOMT. til en stilling og Finn har gått så forferdende fort, Skuespillerne har gjort atret er pesthefengt akkurat i Universitetsgaten. Boikott

LISTEN
J
S
D
E
R
<
S
S
E
R
O
N

de øvrige statsunderstøttede teatre og forestillinger i Bergen og Trondheim vil få fortsette med den tidligere ledelse, idet departementet foreløbig har gitt dem tilladelse til å drive på det gamle grunnlag.

FLAGGSTENGERNE HAR FOLKEAVSTEMNING.

Om morgenen 2. september inneholdt den ufri norske pressen en meddelelse om at dagen var offentlig flaggdag i anledning av at den dag blev det finske flagg heist på Viborg Slott. Og da Oslos borgere gikk til arbeidet den dag valet splittflagget fra de fleste offentlige og halvoffentlige bygninger. Men ellers var der ikke et flagg å se. De tomme flaggstenger i Karl Johansgate virket dobbelt nakne. På rådhuset var der også heist et norsk flagg i dagens anledning, men det blev fjernet ut på dagen etter tysk ordre. - Hver eneste nordmann føler i disse dage for Finland og vi beklager at det av tyskerne er blitt tvunget inn i krigen og vi vil glede oss om finnene ved fredsslutningen får igjen de landskaper de måtte avstå etter den forrige krig med Russland. De nakne norske flaggstengerne på den dag da Finlands flag blev heist på Viborg slott, var derfor ingen anti-finsk demonstrasjon. De var bare en taus folkeavstemning mot NS og tyskerne.

SMÅNYTT FRA MANGE KANTER.

LONDON: Shakespeare's festlighet sin gang i år som tidligere. Bess vart genert av bombing. - Årets utstilling i National Gallery av

HELSINGFORS: Man regner at der 35 000 finner av de 350 000 som tyskere i Finland. Av disse var

TROMSHEIM: Fylkesmann Prytz har forsøkt å intriguere bort lederer fått departementet i Oslo med på hadde den avgjørende innflydelse protesje med begrunnelse: Vi vil gjøre. -

LONDON: De nyste bombene R.A.F som er 10 gange så sterk som bomb hadde for kort tid siden.

HELSINGBORG: Den engelske kons engelsk kvinne Annie Wilkiens m overbringe byen sin varmeste ta vermer om sønnens grav. Han for sitt fly og blev begravet i Hel Westreyr sendende et fotografi

LONDON: Utlendinger som kommer å se at så mange kjente og kjær Men samtidig glæder de sig over for at parkene er i orden. Og b aldri vart rikere enn i denne

SANDVIKA: Idrettsklubben GRAN om hadde 300 medlemmer. På gru 2 medlemmer igjen; begge sønner Klubbens mange pokaler og premier blev

STABEKK: Også Stabekk Idrettsforening er blitt tatt under NS-beskyttelse og foreningens pokaler og premier er tatt av NS.

OSLO ER FORELÖBIG UTEN NATIONALTHEATRET.

De forestillingene på hovedsenen i Oslo begynte efter ferien blev Lasse Segelcke og Tore Segelcke og Lillemor von Hanno som optratte i "TRE PAR" og som står på senen da teppet går op, hyldet demonstrativt av et fulltallig publikum og det samme gjentok sig i de få dage av august da vi enn hadde vårt Nationaltheater i Oslo. Nu er det helt i henderne på tyskerne og NS. - De ti dagene da skuespillerne enn spilte på sine gamle kontrakter var forövrig de mest pinefulle de har hatt under konflikten. Og vi skal gjengi dens siste faser:

25. august var satt som frist for undertegnelse av de nye kontrakter som gjør skuespillerne til rettsløse slaver. Det haglet over dem med trussler, men de stod på sitt. Verst var det for Nationaltheatrets kunstnere. Dets styre satt i fengsel og teaterchef Normann avsatt. Hvem var det? Skuespillerne erklarte at de ikke ville undertegne noen kontrakter för de fikk vite hvem det var og 26de august blev det innkaldt til möte hvor den mystiske mann på teatret som heter Holtskog blev presentert for skuespillerne og oplyste hvem som skulle bli teatrets nye chef. Ryktet hadde talt sandt, det var som antydnet i vårt forrige nummer Gustav Berg-Jäger. Han er ukjent for alle teaterfolk bortsett fra at han for 35 år siden var elev i noen tid ved Fahlströms teater.

Så nektet skuespillerne å undertegne, for de mente som sandt er at Berg-Jäger ikke var noen garanti for forsvarlig kunstnerisk ledelse. Men dette bragte begæret til å flykte over for teaterdiktator Finn Halvorsen - det verste kryp i hele NS - og Holtskog fikk i oppdrag å meddele skuespillerne:

"Hvis kontraktene ikke blev undertegnet 28. august ville skuespillerne bli stillet for standrett" - Dette blev gitt som en meddelelse fra tyskerne. Herr Holtskog oplyste videre at der i den siste tid var begått endel dynamittsprengninger og andre provokasjoner i Oslo og Omega og at tyskerne i forbindelse med disse uopklarte ting ville benytte enhver anledning til å statuere et eksempel ved å innføre unntagelsestilstand. Standrett ville derfor tre i kraft overfor skuespillerne hvis kontraktene ikke blev undertegnet. Stillet overfor denne trussel fant skuespillerne det riktig å undertegne.

Skuespillerne har gjort en kraftig innsats i vår kamp. Vi skal aldri glemme dem dette. Denne gang har de måttet trekke sig tilbake til neste skanse, fullt opmerksom på at der forestår nye individuelle kamper.

Nationaltheatrets første sesong i nyordningens tegn åpnet forleden med tysk gjestespill som skal vare i fem uker. I den tid må teatret stå tomt. Vi gjentar: I DEN TID MÅ TEATRET STÅ TOMT. Men den nye chef som har sneket sig til en stilling og Finn Halvorsen - hvis moralske oppløsning har gått så forferdende fort, skal også få føle publikums holdning. Skuespillerne har gjort sitt, nu er det vår tur. Nationaltheatret er pestbefengt akkurat som den beryktede kneipe Loewenbräu i Universitetsgaten. Boikott teatret. -

Efter dette ser det ut til at de övrige statsunderstøttede sener Det Norske Teater og teatrene i Bergen og Tromsheim vil få fortsette med den tidligere ledelse, idet departementet forelöblig har gitt dem tilladelse til å drive på det gamle grunnlag.

KST. HAGELIEN OG HANS HIRDMENN I AKSJON.

Torsdag 28/8 innfant hirden sig mannsterkt i Forsyningsdepartementet både i Grubbegata og i Trafikkontoret i Handelsbygningen på Drammensveien. De ankom ved 10.30-tiden. Ingen av funksjonærene fikk forlate sine plasser eller benytte telefon. Hirdens oppgave var å honge op 2 plakater i hvert rum. "Aksjonen" stod på i en time. Kst. Ravner ringte op kst. Hagelien og forlangte at han skulle stoppe aksjonen. Kst. Hagelien arriverte personlig, men blev stoppet ved inngangen av sin egen hird og slapp ikke inn. Han gjorde uttrykkelig oppmerksom på at han var kst. Hagelien, men dette gjorde åiensynlig intet inntrykk på de pliktopfyllede hirdmenn.

Saken har imidlertid fått et litet efterspill. Kst. Ravner har forlangt garanti for at departementet skal forskånes for denslags aksjoner i fremtiden, samtidig som han har forlangt at hirden skal fjerne de plakater som er satt op. Kst. Ravner setter sin stilling inn på dette. Han støttes av ekspedisjonssjef A. Schei i Forsyningsdepartementet og direktør N. Schei i direktoratet for Proviantering og Rasjonering, som også truer med å gå. Disse støttes igjen av Oberregierungsraat Baudisch i R.K., men denne beklager at saklige interesser ofte må vike for partiets politikk. Det ser ut som om tyskerne er av den mening at våre hjemlige nazister kan få tumle i Kultur- og Justisdepartementet og lignende institusjoner, men at de absolutt ikke må få slippe til i nærings- og bedriftslivets ledelse og organisasjoner. Den faglige avdeling i R.K. er således meget engstelig for den venning saken har tatt i Forsyningsdepartementet.

1ste september 1941 har Forsyningsdepartementet gitt ordre til 30 meierier om at de på grunn av "spesielle forhold" straks må levere tilsammen ca. 200 000 kilo ost til meierienes eksportlag.

De forskjellige meierier skal levere fra 1000 til 17000 kilo hver. De "spesielle forhold" som der henvises til er de samme forhold som stadig gjør sig gjeldende, nemlig det umettelige tyske behov.

Det er jo da bare rimelig at der er melkemangel for nordmenn.

Det kan i denne forbindelse ha interesse å henvise til stadige motiver i tyske aviser om at Tyskland eksporterer masser av cellulosefôr til Norge, så at melkemengden i Norge er stadig stigende.

Ved Akers Mek. Verksted blev arbeidet nedlagt mandag den 8. ds. da verkstedets arbeidere ikke fikk melk. Melkestreiken brette sig i løpet av mandagen til byens øvrige verksteder og endel bedrifter hvor arbeidet blev nedlagt. Idag, tirsdag, fortsetter streiken og man avventer spent myndigheternes skritt i saken. - Nordmenn hold sammen og vis ikke lunkenhet - vi trenger melken skal vi kunne holde oss arbeidsdyktige og vi har nok melk i vårt land.

En av våre tobakksforretninger med relativt stort avissalg har solgt 2 eksemplarer av Fritt Folk i de 5 måneder den har ført avisen. På bakvarelset ligger en stabel av aviser fra gulv til tak. Innehaveren har gjentagne ganger purret på ekspedisjonen for å få hentet avisene, men forgjaves.

Ta kopier og send til de radioløse distrikter.

T I D E N S T E G N

32. årgang | Grunnlagt av O. Thommessen | 30. august 1941. | Nr. 92

DE FENGSELEDE HOLDER MUNN.

For noen dager siden blev en forretningsmann fra Oslo som sitter arrestert av Gestapo i Möllergaten 19, båret bevisstløs ut fra Victoria Terrasse efter et forhør. - Men han hadde ikke sagt et ord om hvad han måtte vite om det hemmelige arbeide for Norges sak. - Når de fengselede og torturerte på denne måten kan tie, er det en lett sak for oss som er i frihet å legge bånd på nysgjerrighet og taletrengthet. Husk der er provokatører og spioner blandt oss! Vi tier sammen og handler sammen.

HJEMMET VÅRT.

Av Gustav Jensen.

Herre, du et hjem oss gav,
Som vårt hjerte gleder,
Høit mot sol og fritt mot hav,
Minner alle steder.

Herre, hjemmet du oss gav
skal oss rede finne,
For hvert fredselte arbeidskrav
Våkne barn derinne.

Herre, hjemmet du oss gav,
Vil vi trefast verge,
Broderkiv og ondskap lav
Skal ei hegnet herje.

Herre, hjemmet du oss gav,
Vil mot lys vi bygge,
Ret skal bære herskerstav,
Tro det overskygge.

Herre, hjemmet du oss gav,
Du det vel bevare i
Der engang en tue lav -
Og så bedre fare.

HITLER SA DET FOR ET ÅR SIDEN.

Efter det franske sammenbruddet for et år siden fremsatte som man husker Hitler et fredstilbud til England. I sin tale i Kroll-operan i Berlin kom han med noen uttalelser om de tysk-russiske forhold, og hans ord var :

- Storbritannia bør anta fredstilbudet, for alle spekulasjoner i en kommende tysk-russisk konflikt er vanvidd. I de engelske politikeres øine synes de siste håb å hvile på nye forviklinger, og en virkelig Ahasverus blandt disse håb er troen på at forholdet mellem Tyskland og Russland skal forvarres. Men forholdet mellem Tyskland og Russland er definitivt fastlagt, og når man vet at i den nasjonalsosialistiske terminologi betyr definitivt et tidsrum på århundreder eller årtusener, kan man forstå hvad dette vil si. Grunnen til denne fastleggelse av forholdet er at England og Frankrike støttet av visse småstater uophørlig tilla Tyskland erobringstyster i områder som lå utenfor alle tyske interesser. Snart sa man at Tyskland vilde besette Ukraine, snart at det vilde sende soldater inn i Finland, en annen gang påstod man at Romania var truet -, ja til slutt antydet man endog at der var trusler fra oss også mot Tyrkia. Jeg mente under disse omstendigheter at det var riktig sammen med Russland å foreta en nøktern fastleggelse av interessene en gang for alle for å klarlegge hvad Tyskland for sin fremtid

Vond!

mener å behøve som interesse-område, og på den annen side få vite hvad Russland anser for viktig for sin eksistens.

Enhver forhåpning om at en ny tysk-russisk spenning skal kunne inntreffe i den videre utvikling er branslig.

OSLO SLAKTEHUS OVERBELASTET MED ARBEIDE FOR WEHRMACHT.

Fungerende torvdirektør i Oslo, L. Jersin, har nylig sendt en ansøknings om valuta til handelsdepartementets licensavdeling. Ansøknings ledsages av følgende forklarende brev:

"Vedlagte valutaansøknings gjelder penger til dekning av løse deler til slaktehusets skrapemaskin for griseslaktning. Disse deler er så slitte at de må utskiftes hvis man ikke skal risikere at maskinen stopper. Slaktehuset er av staten stillet til disposisjon for Wehrmacht, og der slaktes for tiden utelukkende for tyskerne.

Saken bes avgjort straks da maskinen er uundværlig og der er for tiden usedvanlig stor tilførsel av slaktning som må gjøres unda fordi der stadig kommer nye tilførsler så anlegget er overbelastet."

Enhver kommentar er overflødig!

AVSKJEDIGELSER OG LIGNENDE.

Postdirektør Aall og telegrafdirektør Haarberg er avskjediget. - Ligningschef Lund i Oslo er sjikanert bort fra sin stilling. - Pastor Riisnæs ved Bergen er avsatt og forbudt å proke. - Pastor Knudsen i Langesund fikk 300 kroner i mulkt for en preken, men da han ikke kunde betale den, blev han satt i fengsel. - Redaktør Norberg i Mandal er avsatt fra sitt blad "Samlere" og har fått 2000 kr. i mulkt. - Den tekniske rådmann i Aker, Sandberg, er avskjediget av ordfører Stenersen, som etterpå tok sig permisjon og lot vice-ordføreren ansette sin bror, ingeniør Stenersen, i Sandbergs sted. Ordføreren hadde først ansatt broren som vannverkschef i Aker, men fylkesmann Christensen nektet å approbere ansettelsen. Men Stenersen gikk ikke forgjeves 17 år på Års og Voss skole uten å få artium, og fant altså ut at om han ikke var habilit til å ansette broren som rådmann, så kunde viceordføreren gjøre det i hans sted. - Prispolitietts chef, politifullmektig Hauge er arrestert. Historien er følgende: Han hadde behandlet et par NS-kjøbmann som hadde overtrått prisbestemmelsene nokså håndfast, men dette vilde de ikke finne sig i, og klaget til ESt. statsråd Riisnæs, som tok affære, men blev stanset av tyskerne. Så optrådte imidlertid et par NS-studenter, som hører på Hauges eksamensmanduksjon for jurister, som angivere. De hadde i hans undervisning funnet ting som stred mot det statsdeleggende partis interesser, og nu fikk Riisnæs nytt grunnlag for arrestasjon. Sakte Riisnæs har forøvrig nylig mot politimesters og lensmanns protest gitt en NS-lagfører i Akershus, som to ganger er mulktet for fyll, sitt sertifikat tilbake. Siste gang var hans kjørsel av den art - den kostet nesten en fotgjenger livet - at hadde han ikke vært NS vilde han fått lengere tids fengsel. - Endelig opplyser vi at 4 a 6 av rytterkonstablene i Oslo skal være avsatt på grunn av sin negative holdning.

NYTT FRA NERINGSLIVET.

Seksti prosent av de bær og grønnsaker som sendes inn til centralene blir beslagnag av tyskerne. - De norske rederier hvis skib tvinges til å gå i tysk fart må gi rabatt på tyske forsendelser. Denne rabatt dokkes så ved at de rederier som besørger norske transporter må krøve høiere frakter.

EN ALVORLIG AFFÆRE.

I Oslos finans- og rederkretse har følgende affære vakt stor oppmerksomhet: En dag krevet tyskerne at Rederforbundet skulde utbetale en million kroner av sine fonds til et norsk statsformål, som det het. Statsformålet var dekning av utgiftene til det tyske politi. Rederforbundet avslo naturligvis, hvorpå tyskerne henvendte sig til vedkommende bank, som efter en summarisk behandling i et fåtallig styremøte utbetalte pengene. Vi skal ikke gjengi navn på bank og styremedlemmer; vi nevner bare episoden til skrekk og advarsel. Men selvsagt er banken overfor Rederforbundet ansvarlig for pengene. -

I denne forbindelse kan det være på sin plass å understreke at blandt de selvsagte ting som vil skje når vi igjen får lovlige forhold i landet, er at der vil bli nedsatt kommisjoner som skal undersøke fortjenesten hos trelastfirmaer, entreprenører og alle som har levert varer til tyskerne. Vi har hørt om en stor-entreprenør som har satt sine skummelt erhvervede penger inn på en specialkonto, som straks vil bli overført til finansdepartementet. Det høres jo ganske smukt, men smukkere hadde det vært om han hadde avstått fra forretninger med tyskerne, som tusener og atter tusener gjør i denne tid. - Et forhold som man også har øie med er den fantastiske jobbing i biler. Også dorved skapes formuer som jobberne må gjøre regnskap for.

NORGES INNSATS I SLAGET OM ATLANTERHAVET.

Vi gjengir hovedpunktene i den talen statsråd Sunde forleden dag holdt fra London om vår skibsfart:

- Slaget om Atlanterhavet er ennå ikke vunnet, men det er i en pause som ser ut som en foreløbig seir, og i to måneder har nu den engelske skibsfart gått uforstyrret. Da Hitler i vinter bebudet sin sjøkrig uten like, sa han at jo lengre dagene blev, desto lengere skulde u-båter, s-båter og fly fra de franske baser gå ut over havet, og tapene var store i mars og april, men er i sommer på et minimum. Jeg skal ikke opgi de andres tap, men må holde mig til de norske. I tiden 1. september 1939 til 9. april 1940 var Norges tap 17.000 brutto reg. tonn. I tiden 9. april 1940 til 1. januar 1941 var tapene 40.000 tonn pr. måned. I tiden 1. januar 1941 til 1. juni 1941 var de gjennomsnittelig 48.000 tonn pr. måned med en kulminasjon i mars på 63.000 tonn. I juni gikk senkningene ned til 24.000 tonn, og i juli til 12.000 tonn, og til den dag statsråd Sunde talte var der i august ikke sonket et eneste norsk skib. - Det er mange grunner til dette: Bokjempelsen av u-båtene er blitt bedre, patruljeringen av ruten via Island mere effektiv, bombingene av Tysklands verfter gjør sitt og behovet for fly i Russland gjør meget. Men man må ikke la sig narre av situasjonen nu -, den kan igjen forverres. Den norske flåten arbeider sammen med den britiske, og i kommisjonen som leder samarbeidet sitter fra norsk side statsråd Sunde, skibsreder Hysing Olsen og skibsreder Øyvind Lorentzen. - Statsråden opplyste videre at regjeringen innført et 10% tillegg til alle bruttohyrer. Tillegget skal ikke utbetales nu, men settes inn på konto til hver sjømann i bank i New York og utbetales efter krigen. Han nevnte også at der til hyrene i tropesfart og for clean tankers var bevilget et 5% tillegg, og han opplyste også at naturligvis vilde alle sjømann i fart for de allierte få sitt oppgjør for skader i tjenesten når krigen var forbi. Den forordning som en konstituert statsråd i Norge hadde utferdiget var uten betydning. Han sa envidere at alle tvangssalg av norsk tonnasje under krigen var ugyldige i henhold til forordningen av 28. juli. Til slutt bragte han oss på hjemmefronten en hilsen fra dem på den ytre front, og sa til quislingene: Først kommer tvilen, så frykten, og så dødsangsten. Den uavvendelige tid for dere vil komme! Der går en Nemesis gjennom livet, å undgå den er ingen givet.

I tilslutning til herr Sundes tale hitsetter vi også en opplysning som chefen for det britiske admiralitet kom med: Av 190 utenlandske skib i patrulje-

Vend!

tjenesten er 59 bemannet med nordmenn, derefter kommer 50 frie franske skib. Ialt deltar nu 720 norske skib på 3.3/4 million tonn i krigen for verdens frihet. Nr. 2 av de allierte utenom England i kampen er Holland med 480 skib på 2.1/4 million tonn og nr. 3 Grekenland med 240 skib på ialt 1 million tonn.

SMÅ-NYTT FRA MANGE KANTER.

London: Redaktør Schancke-Jonassen er kommet hertil, og har som norske lyttere nok har opdaget et par ganger talt i radioen. (Vi gleder oss solvsagt over at vår kollega som er forbudt å skrive i den norske presse, på denne måte tar del i Norges frihetskamp. Og vi gleder oss også til å se ham tilbake i bladet igjen).

Helsingfors: Ubekreftede rykter forteller at der mellom feltmarskalk Mannerheim og general von Falkenhorst har funnet sted heftige scener, idet finnen har bebredet den tyske øverstbefalende at han i utrangsmål har kastet finske tropper mot russiske stillinger og dermed ofret finske liv til ingen nytte.

Göteborg: Professor Torgny Segerstedt er på grunn av sin uredde holdning som chef for "Göteborgs Handels och Sjöfartstidning" blitt en av Sveriges mest populære menn. Flere ganger har regjeringen beslaglagt bladet, men Segerstedt fortsetter uten å bøie sig for trusler og makt sin kamp mot nazismen i og utenfor Sverige.

Kirkenes: Store deler av byen er ødelagt og barn og kvinner er evakuert. Men stemningen blandt befolkningen er utmerket og den lar sig ikke lure inn i NS-svindelen på tross av tale-Gudbrands besøk her oppe.

Trondheim: Tyskerne har inndratt alle radioapparater i Sør-Trøndelag fylke. I kunningsrådsreisen angis som grunn "den tyskfiendtlige holdning hos befolkningen."

Flekkefjord: Etterat redaktør Kringebotten blev chef for "Stamanger Aftenblad" og efterat radioapparatene blev inndratt h. r. bladet mistet 149 av sine 150 abonnenter her i byen. Den gjenstående er bladets kommisjonær Kvanvik, og han har det gratis. Han blev arrestert som mistenkt for å ha organisert masseoppsigelser, men den kom av sig selv.

Løten: For en tid siden sendte Løten konserveringsfabrikk avgårde en hel del bearplukkere. Men på skauen brette det rykte sig at det var tyskerne som skulde ha bærene, og dermed dro plukkene hjem.

Stockholm: Nordmennene her er advart mot norske spioner. Den 2. august blev det nemlig sendt 25 norske politimenn (medlemmer av NS) til Sverige for å utspionere norske kretse her. Samtlige 25 var utstyrt med falske pass, lydende på fingerte navn.

Kristiansund: Kst. Riisnæs hadde i juli den frokthet å holde foredrag her. Innbyggere gav ham en passende kjellig mottagelse. Et par tusen mennesker var samlet rundt talerstolen, men da den tyske agent og jernkorsridder Riisnæs oplot sin røst og ropte "Kristiansundere" utover forsamlingen, tok alle øieblikkelig springmarsj og løp til alle kanter, lengst mulig vekk. Ialt 31 personer, heri innbortatt politi- og hirdavdelinger, var de eneste tilhørere som blev igjen.

København: Efter tysk ordre har også den danske regjering motsatt sig å forhøje lønningene for arbeiderne, og i den anledning uttales der fra fagforeningshold at situasjonen foran vintoren er meget alvorlig. Man kan ikke, sies der, sette maksimalpris på bare en vare - arbeidskraften - og la alle andre priser gå i

veret. Det tyske forbud skal gjelde til 1. mars 1942. Statsminister Stauning har avvist alle krav om forhandlinger.

Oslo: Sin takt viser tyskerne nu ved å bruke universitetshaven som oplagssted for de 81-tønner som brukes av den beryktede kneipe Loewenbrau i Universitetsgaten (tidligere Humlen).

Oslo: Som lønnsrådmann er ansatt en mann på mellom 21 og 22 år. Det forlyder at han skal ha tatt artium, og at han har fått denne stilling, som er en av de høiest lønnede i Oslo kommune, fordi han er en helt. Det var nemlig ham som for noen år siden, da han ennå var et barn, kastet en stinkbombe fra stortings-galleriet. Hans navn er Fetterson og han kalles populært for "Bombe-Petterson".

Ullern: Skipsredør Stenersen holdt forleden dag innvielseslag i sin nybygde luksurvilla i Ullernåsen. Tilstedt var blandt andre fhv. major Quisling og kst. Hagelin og ikke mindre enn 20 tyske officerer. Maten var utsøkt. Bl. a. hadde Stenersen gjennom partiet rekvirert 20 liter kromfløte fra Melkeforsyningen.

HAGELIN ANKLAGET FOR KORRUPSJON.

Den tyske leder av norsk næringsliv, dr. Otte, har sendt Torboven en begrunnet anklage for korrupsjon mot kst. statsråd Hagelin i innenriksdepartementet. Hagelin har på sin side sendt en klage over Ottes forhold. Dokumentene skal nu være i Berlin - Norges hovedstad for tiden.

Naturligvis er saken omgitt med megen hemmelighetsfullhet, men det ser ut til at dens opkomst skylles skuffet ærgjerrighet hos noen som kjenner Hagelin. Materialet skal være skaffet til veie av tysk konsul Holm i Ålesund. I de gamle korrupserte demokratiske dager kunde vi med letthet ha bragt sakens enkeltheter på det rene. Men nu er det vanskelig, for hver korrumpert den ene enn er, så værnes han av de andre. De henger sammen som erteris! Imidlertid har de undersøkelser vi har foretatt vist at svindelen og korrupsjonen har funnet sted i forbindelse med margarinleveranser. Den mektige mann i norsk fett-industri er for tiden generalkonsul Hildisch, der av tyskerne som man vet er ansatt som forvalter i De-No-Fa.- Han er personlig interessert i noe som heter Den nasjonale margarin-fabrikk, og fra innenriksdepartementet - d.v.s. Hagelin - er der utgått flere skrivelser til kommunestyrene om å favorisere denne fabrikk. Nu har Hagelin en bror som driver margarinfabrikk i Ålesund. Noen antar at den kst. statsråds interesser kommer inn via broren; andre mener at korrupsjonen ligger i samarbeidet mellom Hagelin og Hildisch. Med tiden vil vi nok få fullt lys over affæren. Foreløbig får vi nøie oss med det lille lyspunkt som består i at herr Otte slår ned på korrupsjonen når han ser den. For et arbeide den mann må ha! Men selv bor han i en villa og betaler der 25.000 kr. årlig i husleie. Hvor kommer de pengene fra?

TEATERKONFLIKTEN.

Der foreligger intet direkte nytt. Vi minner om høikotten av National-theatret: dets styromedlemmer herrerne Grieg, Francis Bull og Sejersted Bødtker er fremdeles i fengsel, nu på Grini, og imens driver teatret for vær og vove til 1. september. Da skal tyskerne spille. Et fantastisk rykte utpøker kinodirektør Gustav Berg-Jæger til teaterchef Normanns etterfølger.. Det Norske Teater, Trøndelag Teater og Den Nationale Scene er lukket. - Den nye skuespillerkontrakt foreligger nu i utkast, og det er et dokument som forringer den frie kunstner til å bli en slags stats-gjøgler som skal optre når og hvor det passer politi, kulturdepartement eller Finn Hålvorsen. Han blir også rettsløs, idet tvist om kontrakten ikke skal avgjøres av domstolene, men av departementet. Den samme

Vend!

Finn Halvorsen skulter og valter allerede med skuespillerne som om de var hans private eiendom. Teaterchef Gloditsch ved Trøndelag Teater har fått "arbeidsforbud" i denne sesong. - Ombygningen av Nationaltheatrets salong er utsatt.

EN SKRIVELSE FRA MEDISINALDIREKTORATET.

Medisinaldirektoratet, hvis midlertidige chef er NS-lægen dr. Østrem, har sendt et brev til Oslo Helseråd av omtrent følgende innhold:

"Norske kvinner som er besvangret av tyske soldater har klaget over at de har fått uhøflig behandling av Oslo Helseråds kontor. Således skal en helseråds-søster ha uttalt til en av de besvangrede at hun ikke kunde forstå at de vilde ha noe samkvem med tyskere i det hele tatt og slott ikko at de vilde la sig besvangre av dem. Sådanne uttalelser må ikke forekomme for fremtiden, da de vil bli strengt straffet."

Hele brevet tar sig litt merkelig ut, når man husker at NS alltid før har agitert for et moralsk liv.

VÅR INNSATS GIR LIDELSERNE MENING.

Når loseren tenker på hvad han har lest her minnes han kanskje:

Her er et Folk i Krig
for Livet uafsladelig -
med dyre Mande-Fald
i Kampe uden Tal.

For avskjedigelser uten lov og dom, deltagelsen i slaget om Atlanterhavet, forretningsmannens tross mot Jons Lies og Gestapos tortur og skuespillernes kamp for sin menneskeverd er slag i folkets krig for livet. De jevne mennesker tar uspart og uten kommando sin plass og slåss uten at noen "fører" gjør dem stormannsgale og uten at noen ser dem og hylder dem. Hvorfor? Fordi han og hun følger sin samvittighet som sier oss, at vår innsats i det daglige liv er det som gir mening til lidelsene i den ytre kamp for å slå nazismen ned. For gav vi i hjemmene og på arbeidsplassene etter og lot oss narre til å akseptere en gruppvokkende livsanskuelse om makt som rett, var krigen tapt når våre vebnede styrker har slått de tyske armeene. For krigen gjelder ikke ytre og materielle verdier, men det onkolte menneskes sjel. De stille "Kampe uden Tal" mot NS og tyskerne som utkjemper i Norge idag er avgjørende for utfallet; ja de er i grunn selve seiren. Og "de dyre Mande-Fald" med mennesker som lider urett for sin tro, er ikke nederlag men seire, fordi de vidner om at NS og tyskerne ikke får oss til å selge vår sjel. I hele Europa kjempes denne stille kampen, og seirene som vinnes hver gang et menneske er tro mot sig selv viser de militært kjempende at deres lidelser er ofrene vord. Derfor holder vi ut så lenge det skal være. Ikke sandt? For vår utholdenhet er arsenalet hvorfra sjømennene, flyverne på vestfronten og våre soldater i Skottland og Canada henter mot og styrke.

LEVE KONG HAAKON OVER ET FRITT NORGE!

A 13
Mappe
Ekspl. 93
Arg. 1941
O.V. 3054/41
Jfr.

Ta kopier og send videre! I iallfall dette eksemplaret så videre og stadig videre!

T I D E N S T I D N

32. Årg. Grunnlagt av O. Thommessen 27. september 1941 Nr. 93

NYHETENE FORTSETTER Å KOLLE.

Til tross for at radioapparatene nu er beslaglagt overalt, har det ikke lykkes å blokkere oss for nyheter om det som foregår på de forskjellige fronter. Mange får idag Englandsnyhetene stukket inn gjennen postkassen. Spør disse nyhetene videre, men la det skje så ubemerket som mulig, og fortell ikke hvordan De får dem, det kan lett skade den nyhetstjenesten som nu alle nordmenn setter slik pris på.

HANS MAJSTET KONG HAAKONS TALE I KRINGLÅSTINGEN 11/9-1941:

Kjære landsmenn,

Jeg er kommet hit ikveld for å si noen ord til dere der hjemme for tyskerne tar radioen. De viser kun ved denne handling at de er redde for sannhetens røst. Jeg vil si til dere at vi som står utenfor landets grenser har den største sympati for dere som der blir øvet vold og terror mot. Suddene i Oslo har vist verden hvilket kulturnivå tyskerne står på. Prøv å bevare sindighet og ro, men vi skal alltid ha for øiet Chr. Richardsons ord:

Kjemp for alt hvad du har kjært,
dø om så det gjelder;
da er livet ei så svært,
døden ikke heller.

Jeg ber dere: Hold ut! Befrielsens time er kanskje nærmere enn dere tror.

NOREGS KONUNG.

I gamle dagar
- so segjer saga -
når det seg høvde
at einkvan fråga
kvar Noregs konung
å finna var,
han fekk på spursmalet
detta svar
- og ordet høyrdest
so trygdar sterke -
"Der stend han fremst
under Noregs merke".

Og hending far Noreg
enn som me sjå,
og enn vert Noreg
trakka på tå.
Men aldri bry deg,
det stend ikkje på,
for Noreg, det hev
sin konung enda.

DE HERRAPPELDE NORSKE ARBEIDERLEDERE.

I anledning dødsdommene over de norske arbeiderledere Viggo H. Nsteen og Rolf Wickstrøm skriver Göteborgsposten 11/9-41 en lengre artikkel.

Avisen sammenligner situasjonen i Norge med situasjonen under skrekkveldet i Europa i de siste år Napoleons regjerte.

Vend.